LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISINGUMO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos priemonės

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Teisėkūros priemonės (1)

	Problema	*Priemonė*	*Nauda*
1.	Neskaidrios kainos, vartotojų klaidinimas	**Kontroliniai (slapto pirkėjo) pirkimai**	Efektyvesnis pažeidimų nustatymas ir fiksavimas

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas
(pateiktas LRV 2018-11-20; planuojamas įsigaliojimas – 2019-05-01)

2.	Fiktyvios interneto parduotuvės, ribotos poveikio priemonės internete	**Prieigos prie interneto svetainių blokavimas**	Vartotojų apsauga nuo fiktyvių interneto svetainių, masinių vartotojų teisių pažeidimų internete prevencija

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas
(pateiktas LRV 2018-11-20; planuojamas įsigaliojimas – 2019-05-01)

Slaptas pirkėjas: kas tai?

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Praktinė situacija Nr. 1:

Perkant prekes kaip slaptam pirkėjui, galima patikrinti, ar parduotuvėje vartotojams pritaikomos paskelbtos nuolaidos prekėms – tai dažni pažeidimai.

Bus galima ir be skundo įsitikinti, ar vartotojai nėra klaidinami skelbiant įvairias nuolaidas, ir ar nurodyta prekės kaina ir faktiškai sumokėta kaina yra tokia pati.

Praktinė situacija Nr. 2:

Maisto papildų reklamoje nurodomi neleistini naudoti reklamoje teiginiai, tačiau iš elektroninės parduotuvės pateikiamų duomenų nėra įmanoma nustatyti pardavėjo. Kontrolinio pirkimo metu nustačius Reklamos įstatymo nuostatas galimai pažeidžiantį subjektą, galima pradėti įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

Praktinė situacija Nr. 3:

Vartotojas, elektroninėje parduotuvėje įsigyjęs prekę, turi teisę per 14 dienų atsisakyti sutarties ir atgauti sumokėtus pinigus. Atlikus kontrolinį pirkimą, galima patikrinti, ar įmonė neapriboja galimybių vartotojams atsisakyti sutarties.

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Kaip veiks prieigos prie interneto svetainių blokavimas?

Praktinė situacija, pavyzdys:

20 vartotojų kreipiasi dėl to paties pardavėjo nepristatytų prekių ir už jas sumokėtų pinigų grąžinimo. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, siekdama apginti vartotojų interesus ir išvengti vartotojams daromos žalos, imasi visų galimų teisinių priemonių ir skiria pažeidėjams baudas, prašo nustoti daryti pažeidimus. Tačiau esama praktika rodo, kad sankcijų dydis nėra atgrasantis, ir pardavėjai toliau pažeidinėja teisės aktų reikalavimus, vartotojams ir toliau siūlo įsigyti netinkamas arba kartais ir neegzistuojančias prekes ir paslaugas (pavyzdžiui, 2017-2018 m. dėl vienos įmonės veiksmų gauta per 100 vartotojų prašymų).

Prieigos prie elektroninės parduotuvės blokavimas padėtų spręsti šią problemą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Teisėkūros priemonės (2)

	Problema	*Priemonė*	*Nauda*
3.	Neveiksmingos ir neatgrasančios sankcijos, pakartotiniai teisės aktų pažeidimai	**Sankcijų už vartotojų teisių pažeidimus didinimas**	Verslininkų atsakomybės didinimas, pažeidimų skaičiaus mažinimas

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas
(pateiktas LRV 2018-11-20; planuojamas įsigaliojimas – 2019-05-01)

4.	Ekonominių, sociologinių ir bihevioristinių (elgsenos) tyrimų vartotojų apsaugos srityje trūkumas	**Tyrimų organizavimas**	Lengvesnis ir efektyvesnis tyrimų vykdymas, vartotojų ekonominių interesų apsaugos stiprinimas, verslininkų atsakomybės didinimas

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas
(pateiktas LRV 2018-11-20; planuojamas įsigaliojimas – 2019-05-01)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Teisėkūros priemonės (3)

	Problema	*Priemonė*	*Nauda*
5.	Didelis skaičius priežiūros funkciją vykdančių institucijų	**Konkurencijos tarybos vykdomų reklamos priežiūros funkcijų konsolidavimas VVTAT**	Veiksmingesnė reklamos priežiūra ir vartotojų teisių apsauga, mažesnė administracinė našta verslui

Reklamos įstatymo ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pakeitimo projektai
(šiuo metu svarstomi Seime svarstomi; numatomas įsigaliojimas – 2019-01-01)

6.	Nepakankamas didelės vartotojų grupės pažeistų interesų gynimas	**Sąlygų vartotojų asociacijoms teikti grupės ieškinius palengvinimas**	Greitas ir efektyvus vartotojų teisių gynimas

Viešos konsultacijos
(procedūrų pradžia – lapkričio-gruodžio mėn.)

Kitos – ne teisėkūros priemonės (1)

Problema	*Priemonė*	*Nauda*
Didėjantis vartojimo ginčų skaičius	**Vartotojų asociacijų vaidmens stiprinimas, įtraukiant jas į vartojimo ginčų nagrinėjimą**	Vartojimo ginčus nagrinėjančių institucijų administracinės naštos mažinimas

Konsultacijos su vartotojų asociacijomis; 2018-2019 m.

Nepritaikomos arba netinkamai pritaikomos skelbiamos nuolaidos ir akcijos	**Stebėsenos maisto produktų prekybos srityje vykdymas**	Nesąžiningos komercinės veiklos atvejų mažėjimas ir sąžininga konkurencija

Planiniai VVTAT patikrinimai 2019 metais, skirti stebėti skelbiamas akcijas ir nuolaidas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Kitos – ne teisėkūros priemonės (2)

Problema	***Priemonė***	***Nauda***
Skirtinga tapačių produktų kokybė	**Dvejopos produktų kokybės tyrimai**	Teisinga ir aiškia informacija pagrįsti vartotojų sprendimai

2018 m. rugpjūtį pasirašyta VVTAT ir ES Komisijos sutartis. Vartotojų elgsenos tyrimas bus atliktas iki 2019 m. kovo mėn. Projekto pabaiga – 2019 m. birželio mėn.

Maisto produktų kainų didėjimas Lietuvoje	**Kainų palyginimo tyrimai**	Vartotojų informuotumo didinimas ir sąžiningos konkurencijos skatinimas

2019 metais planuojami keturi maisto kainų palyginimo tyrimai; 2018 m. antroje pusėje – atlikti/pradėti 2 tyrimai.